

DECIZIE

25 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima
Iurie Bejenaru, Dumitru Mardari,
Oleg Sternioală, Svetlana Novac

examinînd recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni,

în pricina civilă la cererea administratorului insolabilității a debitorului societatea cu răspundere limitată „Mașcauțan-Indcomagro” cu privire la încetarea procesului de insolabilitate, aprobarea raportului final și a bilanțului de lichidare al debitorului societatea cu răspundere limitată „Mașcauțan-Indcomagro”, excluderea din Registrul de Stat al persoanelor juridice și lichidarea debitorului societatea cu răspundere limitată „Mașcauțan-Indcomagro”,

împotriva hotărîrii Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2013, prin care s-a încetat procesul de insolabilitate față de debitorul societatea cu răspundere limitată „Mașcauțan-Indcomagro”,

c o n s t a t ă:

SRL „Mașcauțan-Indcomagro” s-a adresat cu cerere introductivă în judecată privind intentarea procesului de insolabilitate în privința sa. Drept motiv a invocat incapacitatea de plată a creanțelor.

Prin hotărîrea Curții de Apel Economice din 22.02.2007 a fost intentat procesul de insolabilitate față de SRL „Mașcauțan-Indcomagro”, raionul Criuleni, satul Jevreni, înregistrat la 8.10.2002 cu nr. 1002601000660.

Prin aceeași hotărîre a fost numit administratorul procesului de insolabilitate V.Timotin, s-a propus creditorilor să depună creanțele pînă la adunarea de validare, a fost dispusă aplicarea măsurilor de asigurare, și anume: deciziile privind gestionarea patrimoniului să fie luate de debitor doar cu acordul prealabil al administratorului și a fost suspendată executarea silită a bunurilor SRL „Mașcauțan-Indcomagro”. Administratorul a fost obligat să prezinte un raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare, aplicate față de debitor și să verifice temeiurile și cauzele survenirii ei, mărimea și componența masei debitoare. Despre intentarea procesului de insolabilitate, și despre aplicarea

măsurilor de asigurare, cu scopul de a fi sistate orice acțiuni cu bunurile debitorului, a fost dispusă notificarea organelor corespunzătoare.

În procesul de insolabilitate au fost stabiliți creditorii, validate creanțele lor și stabilită masa debitoare.

La data de 20 iunie 2013, administratorul insolabilității Timotin Veaceslav s-a adresat instanței cu o cerere referitor la intentarea procedurii simplificate de faliment față de debitorul insolabilității și desemnarea lichidatorului.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 iunie 2013, conform hotărârii adunării creditorilor SRL „Mașcauțan-Indcomagro” și în temeiul prevederilor art. 114-116, art. 63-73 din Legea insolabilității s-a dispus intentarea procedurii simplificate de faliment, cu dizolvarea debitorului, în calitate de lichidator fiind numit Timotin Veaceslav.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 decembrie 2013 s-a obligat lichidatorul să prezinte raportul final de lichidare a debitorului și proiectul bilanțului de lichidare.

La data de 23 decembrie 2013, administratorul procesului de insolabilitate al SRL „Mașcauțan-Indcomagro” a solicitat instanței de insolabilitate aprobarea bilanțului de lichidare și a raportului final al administratorului insolabilității, încetarea procesului de insolabilitate față de SRL „Mașcauțan-Indcomagro”, precum și radierea din Registrul de stat al persoanelor juridice a debitorului SRL „Mașcauțan-Indcomagro”

Astfel, conform concluziilor lichidatorului, debitorul SRL „Mașcauțan-Indcomagro” nu dispune de bunuri materiale și surse financiare, motiv din care, în conformitate cu prevederile art. 135 din Legea insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, solicită de a aproba bilanțul de lichidare, cu lichidarea SRL „Mașcauțan-Indcomagro” și radierea acesteia din Registrul de Stat al persoanelor juridice.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2013 s-a încetat procesul de insolabilitate față de SRL „Mașcauțan-Indcomagro”.

S-a aprobat bilanțul de lichidare al SRL „Mașcauțan-Indcomagro”.

S-a lichidat SRL „Mașcauțan-Indcomagro”, cu radierea întreprinderii din Registrul de stat al persoanelor juridice.

S-au considerat stinse creanțele neexecutate ale creditorilor față de SRL „Mașcauțan-Indcomagro”.

În dezacord cu hotărârea enunțată, recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni, la data de 05 mai 2014 a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

În motivarea amplă a recursului, recurentul a indicat în esență că hotărârea instanței de insolabilitate este pasibilă de a fi casată pe motivul încălcării normelor de drept procedural.

În acest context, a menționat că pricina civilă respectivă a fost examinată în absența creditorului Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni.

Or, recurentul, pe parcursul anului 2013 nu a participat la ședințele de judecată, la ședințele comitetului creditorilor, pe motiv că din partea administratorului insolvenței nu au parvenit citațiile în acest sens așa cum prevede art. 66 din Legea insolvenței.

Mai mult decât atât, recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni a înaintat instanței cât și administratorului o cerere privind solicitarea atragerii la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere a entității, care a rămas neexaminată.

Conform art. 8 alin. (1) și art. 180 alin. (3) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, hotărârile și încheierile instanței de insolvență pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile calendaristice din data pronunțării și numai în cazurile prevăzute expres de prezenta lege.

Hotărârea de încetare a procesului de insolvență poate fi contestată cu recurs în modul prevăzut de lege.

Prin prisma normelor citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat în termen. Or, materialele pricinii atestă recepționarea de către recurent a copiei hotărârii instanței de fond, la data de 22 aprilie 2014, (f.d.5, vol.VI).

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a hotărârii primei, cu trimiterea pricinii spre rejudecare în prima instanță, pentru considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În ședința de judecată, s-a stabilit că printr-o cerere, administratorul procesului de insolvență al SRL „Mașcauțan-Indcomagro” a solicitat instanței de insolvență aprobarea bilanțului de lichidare și a raportului final al administratorului insolvenței, încetarea procesului de insolvență față de SRL „Mașcauțan-Indcomagro”, precum și radierea din Registrul de stat al persoanelor juridice a debitorului SRL „Mașcauțan-Indcomagro”.

Fiind investită cu examinarea prezentei cereri, instanța de insolvență s-a pronunțat în favoarea admiterii cererii administratorului insolvenței al SRL „Mașcauțan-Indcomagro”.

Pentru a emite soluția enunțată, instanța a reținut concluziile raportului final întocmit și prezentat de administratorul insolvenței SRL „Mașcauțan-Indcomagro”, care se rezumă la faptul că după inițierea procedurii falimentului și dizolvarea debitorului, careva bunuri ale masei debitoare sau careva surse financiare, nu au fost depistate. Restabilirea solvenței debitorului este imposibilă.

Prin urmare, prima instanță a concluzionat în favoarea existenței temeiului legal pentru a aproba raportul final al lichidatorului și de a înceta procesul, cu

radierea debitorului din Registrul de stat al persoanelor juridice în care debitorul este înscris.

Verificînd legalitatea și temeinicia hotărîrii primei instanțe, coroborat normelor de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, iar hotărîrea primei instanțe pasibilă de a fi casată cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, pentru argumentele ce succed.

În conformitate cu art.art. 239, 240 CPC al RM, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. La adoptarea ei, instanța, în limitele pretențiilor invocate, apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

În acest sens, instanța de recurs atenționează că, problema indicată cere de la instanța de judecată la adoptarea soluției, studierea minuțioasă a situației de drept și de fapt a problemei supuse examinării.

Instanța de recurs consideră că motivele de casare invocate de către recurent și-au găsit confirmare în cadrul examinării recursului.

Conform art. 6 alin. (1) dreptul la un proces echitabil, din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptată împotriva sa.

Conform prevederilor art.102 alin. (1) CPC, instanța înștiințează prin citație participanții la proces privitor la locul, data și ora ședinței de judecată.

Conform prevederilor art.105 alin. (1) și (5) CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Citația sau înștiințarea adresată unei organizații se înmînează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmînează în același mod unui alt angajat, considerîndu-se recepționată de organizație.

Astfel, în ședința de judecată s-a constatat că, recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni susține că, nu a fost înștiințat legal despre ședințele de judecată din 28 iunie 2013, din 12 decembrie 2013 și din 24 decembrie 2013, respectiv, a fost lipsită de posibilitatea de a participa la acestea.

Este de menționat că din materialele cauzei rezultă cu certitudine că în privința Inspectoratului Fiscal de Stat pe raionul Criuleni, nu a fost respectată procedura citării legale despre data, ora și locul ședințelor de judecată din 28 iunie 2013, din 12 decembrie 2013 și din 24 decembrie 2013.

De asemenea, din procesele-verbale ale ședințelor judecătorești din 12 decembrie 2013 și din 24 decembrie 2013 reiese că Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni nu a fost prezent la ședințele sus-indicate, deși a fost indicat

despre neprezentarea inclusiv a acestuia din urmă din motive necunoscute, (f.d.245-246, 256-258, vol.V).

Ținând cont de circumstanțele indicate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni nu a fost înștiințat în modul prevăzut de lege despre data, ora și locul desfășurării ședințelor judecătorești din 28 iunie 2013, din 12 decembrie 2013, precum și din 24 decembrie 2013, totodată, neavând posibilitatea să-și expună poziția referitor la cererea administratorului insolvenței privind intentarea procedurii simplificate de faliment față de debitorul SRL „Mașcauțan-Indcomagro”, desemnarea lichidatorului, precum și privind încetarea procesului de insolvență față de SRL „Mașcauțan-Indcomagro” și lichidarea debitorului. Astfel, recurentului Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

În circumstanțele constatate, instanța de recurs ajunge la concluzia că recurentul Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni a fost lezat în drepturile procedurale prevăzute de art. 56 CPC, în posibilitatea de a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime, nefiind respectat de instanța judecătorească ierarhic inferioară unul din principiile fundamentale ale dreptului procedural civil prevăzut în art. 26 CPC – contradicționalitatea și egalitatea părților în proces.

Colegiul reiterează că, dreptul de acces la un tribunal constituie un element inerent al tuturor garanțiilor procedurale prevăzute în Convenție (CEDO, hot. Campbell și Fell vs. Marea Britanie din 25.02.1982). Or, cum drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă și reală, iar nu iluzorie și teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție (CEDO, hot. Airey vs. Irlanda din 09.10.1979).

Astfel, art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale stipulează că, orice persoană are dreptul la judecarea pricinii ”în mod echitabil”, ceea ce implică, inclusiv, o procedură contradictorie și egalitatea armelor. Respectarea principiului egalității armelor presupune că fiecare parte trebuie să obțină o posibilitate rezonabilă de a-și prezenta cauza în condiții care să nu o plaseze într-o situație net dezavantajată în raport cu adversarul său, astfel încât între părți să se mențină un echilibru corect. Dreptul la o procedură contradictorie implică dreptul unei părți în procesul civil de a lua cunoștință de observațiile sau explicațiile date de cealaltă parte, precum și de a le discuta.

În asemenea împrejurări, instanța de recurs concluzionează că, recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni urmează a fi admis, hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2013, urmează a fi casată, cu remiterea cauzei în Curtea de Apel Chișinău pentru rejudecarea cauzei.

În baza art.art. 444, 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Criuleni.

Se casează hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 24 decembrie 2013, în pricina civilă la cererea administratorului insolabilității a debitorului societatea cu răspundere limitată „Mașcauțan-Indcomagro” cu privire la încetarea procesului de insolabilitate, aprobarea raportului final și a bilanțului de lichidare al debitorului societatea cu răspundere limitată „Mașcauțan-Indcomagro”, excluderea din Registrul de Stat al persoanelor juridice și lichidarea debitorului societatea cu răspundere limitată „Mașcauțan-Indcomagro”, cu trimiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Judecătorul

Judecătorii

Nicolae Clima

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Oleg Sternioală

Svetlana Novac